

ESPAIS VERDS. JULIOL DE 2022

FORESTALS

PI

Processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*)

L'època de vol de les papallones va des de mitjan juny (a les zones fredes i altituds superiors a 700 m) fins al setembre (a les zones càlides a nivell del mar).

Atès l'elevat grau d'incidència d'aquesta plaga el passat hivern, cal esperar-ne afectacions a la pròxima tardor/hivern altes, per la qual cosa s'hauran de preveure actuacions de control a la tardor.

Les trapes de captura amb feromona sexual es poden col·locar i mantenir durant tot el període de vol de les papallones, però la seva eficàcia com a sistema de control només és acceptable en superfícies petites i aïllades i en zones amb nivell de plaga baix. La recomanació en aquest cas és posar una trampa cada 50 m intentant formar una xarxa.

D'altra banda, cal tenir present que un atac molt greu de processionària debilita molt els arbres i fa que els enemics oportunistes, com ara fongs i altres insectes perforadors, s'hi instal·lin i n'augmentin el deteriorament, la qual cosa pot arribar, fins i tot, a produir la mort dels arbres.

Nematode de la fusta (*Bursaphelenchus xylophilus*)

És un nematode que provoca la mort dels pins. Està associat amb diferents espècies de *Monochamus* (insectes coleòpters que actuen com a vectors del nematode). Les espècies més susceptibles són el pi pinastre o marítim (*P. pinaster*), el pi roig (*P. sylvestris*) i la pinassa (*P. nigra*).

Portugal continental i Madeira estan afectats per aquest nematode i han estat considerats zona demarcada respecte d'aquest organisme nociu de quarantena. Per aquest motiu, tots els pins, fustes i material d'embalatge de fusta procedents d'aquell país han d'estar acompanyats de Passaport fitosanitari (PF), i les fustes han d'haver estat tractades adientment per termoteràpia i marcades amb el símbol de la NIMF 15. A Espanya, també se n'han detectat focus a Extremadura, Galícia i Castella i Lleó.

Mesures culturals: els serveis de Sanitat Vegetal i de Gestió Forestal del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural han establert mecanismes per garantir que aquesta malaltia no s'introdueixi a Catalunya. Per aquesta raó, es duen a terme:

- Prospeccions a les masses forestals susceptibles
- Inspeccions a les serradores i indústries de la fusta
- Control de les importacions i el transport de fusta i dels embalatges de fusta.

Qualsevol indici o sospita de la presència de la malaltia s'ha de notificar al DARP, Servei de Sanitat Vegetal (ssv.dar@gencat.cat) o Servei de Gestió Forestal (sanitatforestal.daam@gencat.cat) per procedir a la seva confirmació i, si s'escau, a aplicar mesures d'erradicació.

Perforadors dels pins (*Ips acuminatus*, *Tomicus minor*, *Tomicus destruens*)

Durant tot aquest mes, s'ha de tenir molta cura a l'hora de deixar fusta al bosc, ja que la presència de fusta verda pot fer augmentar perillosament les poblacions de diversos perforadors dels pins (*Ips sexdentatus*, *Ips acuminatus*, *Tomicus minor*, *Tomicus destruens*). Per tant, és molt important enretirar la fusta del bosc al més aviat possible. Poden afectar qualsevol espècie de pi.

En aquesta època, es fan servir trapes de feromones per al control d'aquests insectes en les zones en què els depredadors naturals no són capaços de mantenir l'equilibri.

ALZINA SURERA

Escaldat (*Botryosphaeria corticola anam.*, *Diplodia corticola*)

Les alzines sureres més exposades a infectar-se per aquest fong són les que es troben en fondalades i en zones de sotabosc espès i alt; el tronc acabat de pelar no s'aireja bé.

És recomanable un tractament fungicida preventiu que s'ha d'aplicar durant les 4 hores posteriors a la pela, mullant tota la superfície on s'ha arrencat el suro.

ALZINA

Caparreta de l'alzina (*Kermococcus vermilio*)

En aquests moments, cal observar les alzines, especialment les que han patit atacs en anys anteriors, per comprovar si n'estan afectades. Entre finals de juliol i finals d'agost, té lloc l'eclosió de les larves i, en els llocs on s'observin atacs, és el moment d'aplicar un primer tractament contra aquesta plaga amb productes adients.

Eruga peluda del suro (*Lymantria dispar*)

Aquest mes, les erugues ja comencen a crisalidar, i, segons la climatologia de finals de juliol, ja se'n poden veure les primeres papallones, les quals aniran emergint fins al mes de setembre.

És una plaga que compta amb diversos depredadors que normalment són suficients per controlar-la de manera natural.

Control químic: no són aconsellables les accions de lluita química, però, en el cas que hi hagi un atac greu, convé dirigir la lluita contra les erugues en primers estadis amb insecticides selectius.

Eruga de *L. dispar*

BOIX

Papallona del boix (*Cydalima perspectalis*)

Aquesta espècie exòtica procedent de l'est d'Àsia va arribar a Catalunya l'any 2014. A causa de la seva capacitat invasora, s'està estenent amb rapidesa pel nostre territori i afecta les boixedes (*Buxus sempervirens*) tant naturals com de zones enjardinades. El nombre de generacions d'adults en un any varia segons factors geogràfics, climatològics i de la disponibilitat d'aliment. En tot cas, pel que hem vist fins ara a Catalunya, els primers adults volen en els mesos de maig a juny i, en una segona i tercera generació seguides, d'agost a octubre. En nombre d'individus, aquesta segona generació és molt més nombrosa que la primera.

Les erugues s'alimenten de les fulles del boix i poden arribar a defoliar-lo totalment. En atacs severs, fins i tot s'alimenten de l'escorça. Quan no troben prou aliment, teixeixen uns fils de seda per traslladar-se a altres plantes.

Durant el mes de juliol, es poden observar tant erugues procedents de la primera generació alimentant-se de fulles com les papallones.

Eruga de *Cydalima perspectalis*

Forma més comuna de l'adult

Pel que fa als mètodes de control, tot i que en jardineria es poden aplicar diferents mètodes (p. ex., aplicar productes fitosanitaris), a escala forestal el tractament resulta molt complex. El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural avalua anualment el grau d'afectació d'aquesta plaga arreu de Catalunya, estableix punts de seguiment amb trapes de feromones i duu a terme actuacions pilot, alhora que en coordina la informació i promou la recerca aplicada.

PARCS I JARDINS

CASTANYER D'ÍNDIES

[Minadora de la fulla \(*Cameraria ohridella*\)](#)

Cal vigilar l'evolució de la plaga i detectar el vol de la segona generació que té lloc de manera esglaonada.

En el cas d'haver d'aplicar un tractament, consulteu els productes autoritzats al Registre Oficial de Productes i Material Fitosanitari del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (MAPA).

PALMERES

[Eruga barrinadora \(*Paysandisia archon*\)](#)

El major nombre de palmeres afectades pertany a l'espècie *Trachycarpus fortunei*, però s'ha detectat sobre algun exemplar de *Phoenix dactylifera*, *Phoenix canariensis* i *Chamaerops humilis*.

Mesures de prevenció i lluita

- En zones no afectades, cal mantenir la vigilància sobre la possible presència.
- ✓ En el cas de palmeres molt afectades, irrecuperables, es recomana tallar-les i destruir-les mitjançant trituració.
 - ✓ En les zones afectades, es recomana aplicar tractaments preventius amb els productes adients.

Morrut de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*)

El vol de la plaga ha començat. Cal preveure que es comencin a colonitzar les palmeres sanes. **És el moment d'aplicar el primer tractament en llocs poc controlats.**

Mesures de prevenció i lluita

- ✓ Poda: els treballs de poda, es recomana efectuar-los només a l'hivern.
- ✓ Les palmeres afectades per la plaga i mortes i les que es consideri que no es poden salvar, i també les restes afectades procedents de sanejaments, es recomana destruir-les i dur-les als punts establerts per gestionar-les adequadament.
- ✓ Es recomana aplicar tractaments amb productes fitosanitaris segons que es tracti de palmeres afectades o que en siguin properes.

PLÀTAN

Tigre (*Corythuca ciliata*)

L'aparell bucal picador xuclador d'aquest insecte, en alimentar-se, provoca la decoloració de les fulles a causa del buidatge del contingut de les cèl·lules epidèrmiques foliars.

Si l'atac és fort, disminueix l'activitat fotosintètica de l'arbre i pot produir una defoliació prematura dels arbres.

Les èpoques més convenients per aplicar-hi un tractament són a la primavera, seleccionant un insecticida concret segons l'estadi de desenvolupament de l'insecte, i a finals d'estiu, actuant contra els adults hivernants que es refugien en el tronc de la planta.

Tenint en compte que les plantes hoste d'aquesta malaltia se situen a llocs urbans, es podrien utilitzar insecticides piretroides autoritzats que puguin ser eficaços per la seva doble acció de xoc i persistència.

CAMÈLIA, VIBURNUM I RHODODENDRON

Phytophthora ramorum

Es tracta d'una plaga de quarantena que obliga les plantes, principalment de *Camelia*, *Viburnum* i *Rhododendron*, a anar acompanyades per a la seva circulació amb Passaport fitosanitari CE. La importància d'aquest fong és que algunes de les seves soques poden afectar els *Quercus*.

GERANI

Eruga barrinadora del gerani (*Cacyreus marshalli*)

Un atac molt greu d'aquesta plaga arriba a assecar i provocar la mort de la planta hoste. Una manera de detectar si hi ha presència d'aquest insecte és veient els orificis d'entrada de les erugues en els botons florals o per la podridura de les tiges de floració i fulles on es refugien.

A començaments d'estiu, els atacs de les erugues comencen a ser més freqüents. És una època en què cal vigilar els geranis i detectar les perforacions als botons florals, a les tiges de floració i als brots; en el cas de detectar-ne, cal destruir-los. Si es considera que l'atac és molt greu, es pot aplicar un primer tractament amb insecticides adients. Aquest insecte fa una posta molt esglaonada, per la qual cosa es podrà aplicar un segon tractament al cap d'una setmana.

ROSÀCIES ORNAMENTALS

Foc bacterià (*Erwinia amylovora*)

El 16 d'abril, es va publicar al DOGC l'Ordre AAM/77/2015, de 9 d'abril, per la qual es declara d'utilitat pública la lluita contra el foc bacterià i s'estableixen mesures per a la seva prevenció i lluita.

Les plantes d'*Amelanchier*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eryobotrya*, *Malus*, *Mespilus*, *Photinia davidiana*, *Pyracantha*, *Pyrus* i *Sorbus* destinades a noves plantacions han d'anar emparades amb Passaport fitosanitari CE, amb el distintiu ZP (zona protegida). Cal recordar que és prohibida la plantació d'aquestes plantes en voreres, mitjanes i altres zones enjardinades de carreteres, autovies i autopistes de tot Catalunya.

ORNAMENTALS

Metcalfa pruïnosa

És un homòpter originari d'Amèrica del Nord. És molt polípag, afecta cultius herbacis i ornamentals, però també pot afectar els fruiters i la vinya; aquest insecte s'alimenta succionant la saba de la planta, i la melassa que diposita afavoreix la producció de fongs, com la negreta, cosa que dona a la planta un aspecte poc estètic. A Catalunya, es va detectar per primera vegada l'any 1998 en jardins públics i privats a la comarca del Tarragonès, i, posteriorment, en comarques del litoral. De moment, no ha causat danys rellevants, però es tracta d'una plaga potencialment important i cal estar-ne atents als possibles brots.

Bernat marbrejat (*Halyomorpha halys*)

Halyomorpha halys és una espècie exòtica procedent de l'Àsia. Aquest insecte es va detectar per primera vegada a Europa l'any 2007, concretament a Suïssa, i es va estenent per tot el continent de mica en mica. A Catalunya, es va trobar a Girona l'any 2016. Durant els mesos d'estiu, es troben a les plantes hoste, on s'alimenten i continuen el seu desenvolupament.

Adult d'*H. Halys*

Mesures de prevenció i lluita

Si detecteu l'insecte en els arbres del vostre carrer, podeu informar-ne el vostre ajuntament.

Si detecteu l'insecte a un conreu, cal avisar el Servei de Sanitat Vegetal ssv.dar@gencat.cat o la vostra unitat territorial (vegeu contacte al final del document).

Podeu col·laborar amb la ciència ciutadana pujant una fotografia de l'insecte que heu trobat a l'aplicació web Natusfera. La ciència ciutadana permet millorar el coneixement sobre la distribució de l'insecte en el territori.

BOIX

[Eruga del boix \(Cydalima perspectalis, Walker, 1859\)](#)

La papallona del boix es va detectar per primera vegada a Catalunya l'any 2014 a la població de Besalú.

L'eruga d'aquest insecte s'alimenta de les fulles durant el seu desenvolupament i provoca una defoliació extrema que danya la planta. Si aquestes defoliacions són contínues, acaben debilitant la planta fins a provocar-ne la mort.

Eruga de *Cydalima perspectalis*

Mesures de prevenció i lluita

Es tracta d'una espècie amb una elevada capacitat invasora; per evitar-ne la dispersió o davant un atac greu, caldrà aplicar un o diversos tractaments fitosanitaris amb insecticides d'espectre limitat. El moment més adequat per tractar la plaga és durant els primers estadis larvaris, quan la sensibilitat als tractaments és més alta.

Cal evitar els productes fitosanitaris d'ampli espectre que puguin afectar la fauna existent, sobretot en els boixos silvestres.

PRODUCTES FITOSANITARIS. AUTORITZACIONS EXCEPCIONALS

Per comprovar si un producte fitosanitari està autoritzat per a un cultiu determinat, cal fer la consulta al web del [Registro Oficial de Productos y Material Fitosanitario del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación \(MAPA\)](#).

Podeu trobar informació més concreta a les diferents estacions d'avisos:
<http://www.ruralcat.net/web/guest/avisos.fitosanitaris>

Servei de Sanitat Vegetal:

- Laboratori d'Agricultura i Sanitat Vegetal: 973 305477
- Serveis Centrals: 93 409 20 90 ssv.dar@gencat.cat
- Serveis Territorials a Barcelona: 93 409 20 90 ssv.b.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Girona: 972 45 43 10 ssv.g.daam@gencat.cat

- Serveis Territorials a Lleida: 973 23 64 12 ssv.ll.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a Tarragona: 977 25 04 21 ssv.t.daam@gencat.cat
- Serveis Territorials a les Terres de l'Ebre: 977 50 01 74 ssv.te.daam@gencat.cat

Servei de Gestió Forestal: 93 567 42 00 sanitatforestal.daam@gencat.cat

PER A MÉS INFORMACIÓ: <http://agricultura.gencat.cat/sanitatvegetal>